

Meerjarenverslag GHOR Nederland

2009-2011 in het kort

geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio

Meerjarenverslag 2009-2011 in het kort

Bij grootschalige incidenten en crisissituaties zoals vliegtuig- of spoorwegongevallen, incidenten tijdens evenementen of infectieziekten, kunnen er veel slachtoffers tegelijk vallen. Deze slachtoffers moeten snel goede zorg krijgen. De GHOR coördineert deze hulpverlening van onder andere ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en aan slachtoffers en zorgt voor afstemming met onder andere politie, brandweer en gemeenten. De GHOR doet dat in opdracht van het openbaar bestuur en als onderdeel van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. De lokale en regionale zorgverleners kunnen een ramp of crisis meestal niet alleen aan. De GHOR zorgt ervoor dat bij incidenten met veel slachtoffers ook zorgverleners uit andere regio's worden ingeschakeld zodat alle slachtoffers zo snel en goed mogelijk geholpen kunnen worden.

In het Meerjarenverslag GHOR Nederland wordt verslag gedaan van de geleverde inspanningen en de behaalde resultaten van de GHOR tussen 2009 en 2011. Het aandachtsveld van de GHOR is nader uitgewerkt in het visiedocument 'De GHOR-keten versterkt', dat de periode 2009-2011 bestrijkt. Het verslag is opgesteld om de ontwikkelingen en resultaten in deze periode binnen het openbaar bestuur, veiligheid en de gezondheidszorg in relatie tot de GHOR weer te geven.

In deze flyer worden in het kort enkele ontwikkelingen en resultaten geschetst. Omdat het ondoenlijk is om alle ontwikkelingen en resultaten te benoemen is er een keuze gemaakt. Lees voor een uitgebreidere weergave het Meerjarenverslag van GHOR Nederland.

Openbaar bestuur

De GHOR adviseert het openbaar bestuur over maatregelen die zij kan nemen om de kans op grootschalige ongevallen met mogelijk veel slachtoffers te verkleinen. Daarnaast adviseert zij het openbaar bestuur over de maatregelen die nodig zijn om de regio adequaat voor te bereiden op de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises.

De taken van de GHOR zijn benoemd in de Wet veiligheidsregio's die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. De GHOR is bij de voorbereiding van de Wvr betrokken geweest, zowel via overleg met het departement als door de inbreng in het

parlementaire traject. GHOR Nederland is namens de professie adviseur voor het landelijke openbaar bestuur en ondersteunt ze bij hun verantwoordelijkheden op het gebied van opgeschaalde acute zorg. GHOR Nederland is tevens de gesprekspartner voor overleg over conceptwetten en -besluiten.

Een portefeuillehouder GHOR van het Veiligheidsberaad maakt als adviseur deel uit van het dagelijks bestuur van het Veiligheidsberaad, bestaande uit de voorzitters van de veiligheidsregio's. De Bestuursadviescommissie GHOR adviseert het Veiligheidsberaad over GHOR-gerelateerde zaken. GHOR Nederland voert hier, samen met het bureau Veiligheidsberaad, het secretariaat voor.

De afgelopen jaren is onder het gezag van het Veiligheidsberaad gewerkt aan een nieuw Instituut Fysieke Veiligheid, de opvolger van het NIFV. Bij de plannen voor de exacte invulling van het instituut vormt ook de positie van GHOR Nederland een belangrijk thema. Het Veiligheidsberaad heeft zich, op advies van de professie, geschaard achter de visie dat de GHOR zich op het snijvlak van gezondheid en veiligheid moet blijven bevinden.

Op landelijk niveau is er overleg met vertegenwoordigers van de ministeries van Veiligheid en Justitie en Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Voor de ministeries van Infrastructuur en Milieu en Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is de GHOR gesprekspartner over onderwerpen als CBRNe, tunnelveiligheid, vitale sectoren, nucleaire veiligheid en evenementenveiligheid. Het ministerie van V&J verstrekt subsidies voor projecten van de GHOR, waarmee inhoudelijke bijdragen op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing gerealiseerd zijn.

Daarnaast vindt afstemming plaats met de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) en het RIVM. Het IGZ en het IOOV onderzoeken het operationeel presterend vermogen van de GHOR en kijken of zij hierbij hun wettelijke taken uitgevoerd hebben. De rapporten die verschenen zijn, zijn benoemd op pagina 9 van het meerjarenverslag. Ook zijn er rapporten verschenen over specifieke incidenten waarin ook bevindingen over de GHOR zijn opgenomen, zoals het ongeval met het vliegtuig van Turkish Airlines.

Er is een programmatische en intensieve samenwerking tussen het Bureau Veiligheidsberaad en GHOR NL. Om die samenwerking te optimaliseren zijn medewerkers van het landelijk bureau GHOR enkele dagen per week bij het NIFV, waar ook het Bureau VB gehuisvest is, aanwezig.

De afgelopen drie jaar heeft de GHOR onder andere twee bestuurdersconferenties georganiseerd, samen met het Veiligheidsberaad, en zijn de notitie toekomstbestendige verankering, de factsheet 'de nieuwe GHOR' en de handreiking inbedding GHOR en GGD in de Veiligheidsregio verschenen.

Veiligheid

GHOR Nederland is de landelijke partner voor multidisciplinair overleg met de koepels van brandweer, politie en gemeenten. GHOR Nederland stemt in vaste overlegvormen met partners af over de ontwikkeling van visies, standpunten en handreikingen om in een vroegtijdig stadium te zorgen voor een integrale benadering van onderwerpen. Ook is er overleg met vertegenwoordigers van andere multidisciplinaire partners, zoals Defensie en de waterschappen over specifieke dossiers.

De GHOR ondersteunt de regio's bij de wettelijke verplichting (Wvr) om te werken met een regionaal beleidsplan en een regionaal crisisplan en heeft meegewerkt aan de totstandkoming van de handreiking regionaal crisisprofiel (januari 2010).

Tegelijk met de Wvr is het besluit personeel veiligheidsregio's en de ministeriele regeling personeel veiligheidsregio's in werking getreden. De GHOR en multidisciplinaire functies zijn benoemd en zijn per functie de kerntaken, competenties en beoordelingscriteria vastgelegd. De GHOR zorgt voor goed opgeleide functionarissen die tijdens een crisis rollen vervullen in de crisisorganisatie, bijvoorbeeld in het beleidsteam (BT) en het operationele team (OT). Die functionarissen adviseren het openbaar bestuur over de benodigde geneeskundige maatregelen. Ook zorgen zij ervoor dat de zorgverleners weten hoe de crisis wordt bestreden en wat er van hen wordt verwacht.

In het kader van tunnelveiligheid is GHOR Nederland betrokken geweest bij het wijzigingsvoorstel van de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw). Ook is er een Landelijke Operationele Staf ingesteld voor coördinatie en aansturing bij landelijke crises.

GHOR Nederland behartigt samen met het ministerie van VWS en Ambulancezorg Nederland de geneeskundige belangen in 'de meldkamer van de toekomst' en heeft het belang van de meldkamer voor de geneeskundige (crisis)organisatie benadrukt.

GHOR Nederland heeft het voortouw genomen in de ontwikkeling van een multidisciplinaire slachtofferinformatiesystematiek voor de verbetering van met name de informatie aan verwanten over slachtoffers van rampen en grote incidenten. Een nieuwe systematiek is eind 2011 vastgesteld door het Veiligheidsberaad.

Het ministerie van V & J is in het kader van de Intensivering Civiel-Militaire Samenwerking een groot programma gestart om de voorbereiding op rampen en crises met CBRNe te verbeteren. GHOR Nederland neemt deel aan de Taskforce, de Adviesgroep en de Joint CBRN School en brengt behoeften en ontwikkelingen van de witte ketenpartners samen met de andere CBRNe partners. Dit heeft geleid tot een overzicht van CBRNe kennisloketten, inzicht in het multidisciplinaire CBRNe OTO-aanbod in Nederland, een handreiking CBRNe-respons en een plan van aanpak voor de leidraad decontaminatie.

Gezondheidszorg

De GHOR maakt voor het verlenen van geneeskundige hulpverlening aan slachtoffers afspraken met onder andere ziekenhuizen, ambulancediensten, GGD'en, huisartsen, eerstehulpverleners en psychosociale hulpverleners. Het openbaar bestuur

heeft één aanspreekpunt voor de grootschalige geneeskundige hulpverlening en hoeft daarom niet zelf met al die partijen om de tafel te zitten. De GHOR zorgt dat de afspraken worden afgestemd op het werk van andere hulpverleningsdiensten zoals politie, brandweer en gemeenten.

GHOR Nederland investeert landelijk in goede contacten met de koepels van zorgorganisaties die betrokken kunnen zijn bij opgeschaalde hulpverlening, planvorming en OTO zoals GGD Nederland, Ambulancezorg Nederland en het Landelijk netwerk acute zorg. GHOR Nederland zorgt ervoor dat opgeschaalde zorg onder de aandacht blijft, want voor de meeste zorginstellingen is coördinatie van de opgeschaalde zorg geen dagelijks onderwerp.

De directeur GHOR is bij het Regionale Overleg Acute Zorg betrokken omdat het ROAZ verantwoordelijk is voor de afstemming van de dagelijkse en opgeschaalde zorg. In de beleidsnotitie 'Wat betekent de Directeur Publieke gezondheid voor het Regionaal Overleg Acute Zorg' van nov. 20011 is uitgewerkt hoe de afstemming

tussen het ROAZ en de Veiligheidsregio ingevuld kan worden en wat de rol van de Directeur Publieke Gezondheid daarin is. De aandacht voor de opgeschaalde zorg is in de afgelopen jaren binnen deze ROAZ-verbanden duidelijk toegenomen. Dat heeft onder andere geleid tot de rampenopvangplannen die door veel zorginstellingen zijn opgesteld op basis van landelijke voorbeelden (ZiROP, GROOP, HAROP) die zijn opgesteld met de OTO-stimuleringsgelden van VWS.

Op het terrein van informatievoorziening spelen verschillende dossiers die vooral van toepassing zijn op de ambulancediensten (bijvoorbeeld Octopus, GMS, C2000). GHOR Nederland trekt in deze dossiers samen op met Ambulancezorg Nederland zodat de resultaten voor de GHOR en de ambulancedienst goed uitvoerbaar zijn.

In de afgelopen jaren heeft GHOR Nederland gewerkt aan een plan voor een betere spreiding en organisatie van de bestaande geneeskundige combinatie. Deze visie is door V&J overgenomen, waarin de bestaande onderdelen in een nieuw spreidingsplan tot 2015 blijven bestaan. Het nieuwe spreidingsplan is vastgesteld en wordt geïmplementeerd. In 2011 is gestart met het uitwerken van een toekomstbestendige visie op de geneeskundige combinatie in samenwerking met AZN en LNAZ, waarin ook Defensie en het Nederlandse Rode Kruis zijn betrokken.

Met verschillende ketenpartners, AZN, Nederlandse Rode Kruis en GGD Nederland, heeft GHOR Nederland modelconvenanten afgesloten om de samenwerking te versterken.

GHOR Nederland heeft in 2011 de handreiking voor geneeskundig evenementenadvies uit 2005 geactualiseerd. Daarin adviseert GHOR gemeenten namens de geneeskundige keten over de veiligheid en gezondheid van evenementen.

Om de rol van de huisarts en de huisartsenposten te verduidelijken heeft de GHOR samengewerkt met de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), het Nederlandse Huisartsen Genootschap (NHG) en de Vereniging Huisartsenposten Nederland (VHN). Dat heeft geresulteerd in diverse handreikingen en toolkits.

De GHOR adviseert het bestuur van de Veiligheidsregio over de inrichting van de gebouwde omgeving, zoals tunnels en grootschalige bouwprojecten. De rol die de GHOR kan vervullen ten aanzien van risicobeheersing is altijd vroegtijdig en voorwaarden scheppend voor adequate hulpverlening en zelfredzaamheid.

Collectiviteit en verbinding

Regio's, het bestuur, de programmaraden, netwerken en het landelijk bureau werken samen aan een sterke GHOR in de witte keten en de veiligheidsregio. Daarbij zorgt GHOR Nederland voor collectiviteit en verbinding.

GHOR Nederland stemt met GHOR bureaus af op het terrein van organisatie en bedrijfsvoering. Er zijn netwerken actief op het terrein van kwaliteit, finance & control, informatievoorziening, OTO en communicatie. Daarnaast zijn er (tijdelijke) platforms voor specifieke onderwerpen zoals evenementenveiligheid, risicobeheersing, psychosociale hulpverlening, CBRNe, de Geneeskundige Combinatie en infectieziektebestrijding. Het netwerk van beleidsmedewerkers dat in 2010 in samenwerking met de GHOR-academie is gestart, bespreekt een breed scala aan onderwerpen op het terrein van de GHOR. Het netwerk finance & control is een gezamenlijk netwerk met de NVBR. Op het terrein van OTO is er ook een multidisciplinair netwerk actief (MOTO). De meeste netwerken hebben ook dwarsverbanden en/of gezamenlijke bijeenkomsten met veiligheids- en gezondheidspartners.

Naast de ondersteuning van de landelijke werkstructuur van GHOR Nederland zijn in de afgelopen jaren verschillende activiteiten ondersteund door het landelijk bureau GHOR ter bevordering van de collectiviteit van de vereniging, zoals werkconferenties, instellen van een ALV en het opstellen van het visiedocument 'de GHOR-keten versterkt'. Ter versterking van de collectiviteit zijn er ook landelijke bijeenkomsten georganiseerd.